

CRNA GORA

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

DIREKTORAT ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

Vojin Vojinović

vojinvoinovic29@hotmail.com

PRAVNI OKVIR

- ✚ Strategija za smanjenje rizika od katastrofa s Dinamičkim planom aktivnosti za sprovođenje Strategije za period 2018-2023;
- ✚ Akcioni plan za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2022-2023;
- ✚ Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG“, br. 13/07, 32/11, 54/16 i 146/21);
- ✚ Zakon o prevozu opasnih materija;
- ✚ Zakon o eksplozivnim materijama;
- ✚ Zakon o zapaljivim tečnostima i gasovima;
- ✚ Zakon o lokalnoj samoupravi („Sl. list CG“, br. 2/18, 34/19 i 38/20);
- ✚ Nacionalna platforma za smanjenje rizika od katastrofa uspostavljena je 2014. godine;
- ✚ Procjena rizika od katastrofa Crne Gore, decembar 2021. godine.
- ✚ Procjena sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa, oktobar 2023. godine.

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

✚ Strategija za smanjenje rizika od katastrofa

s Dinamičkim planom aktivnosti za sprovođenje

Strategije za period 2018-2023

Glavni ciljevi Strategije za smanjenje rizika od katastrofa su:

- 1) podizanje svijesti** građana i podsticanje institucija za sprovođenje aktivnosti u oblasti smanjenja rizika od katastrofa;
- 2) jačanje kapaciteta** za upravljanje rizicima od prirodnih i drugih katastrofa;
- 3) integrisanje smanjenja rizika** u politike, programe i planove;
- 4) stvaranje zajednica bezbjednih i otpornih** na katastrofe.

✚ **sadrži pravni osnov, analizu rizika od elementarnih (prirodnih), tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, trenutno stanje organizacije i funkcionisanja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori, nadležnosti i uloge državnih organa, organa državne uprave i lokalne samouprave, mjere za unapređenje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa, te viziju, pravce razvoja, misiju u ovoj oblasti, i na kraju definiše način sprovođenja i finansiranja.**

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

Procjena rizika od katastrofa Crne Gore, decembar 2021. godine.

✚ Izradu je koordinirao Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a.

✚ Učestvovala 94 stručnjaka iz različitih državnih organa, organa državne uprave, akademske zajednice i NVO.

✚ Izrađena uz podršku Evropske komisije-Generalnog direktorata za civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći (DG ECHO) kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)“.

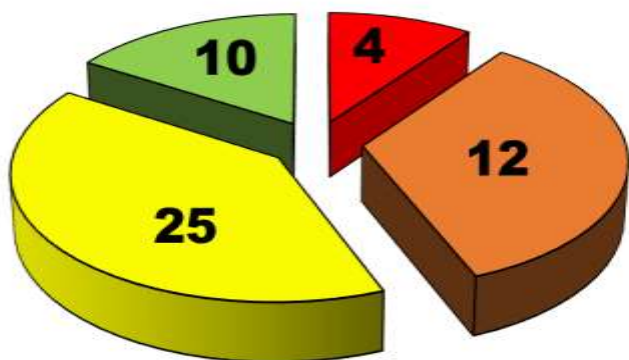
✚ **Procjena rizika od katastrofa obuhvatila je analizu devet grupa rizika** (geološki rizici, klimatske promjene, poplave, šumski požari i požari na otvorenom prostoru, zarazne bolesti ljudi/epidemije, zarazne bolesti biljaka/epifitotije i zarazne bolesti životinja/epizootije, tehničko-tehnološke nesreće, radijacione/nuklearne nesreće, rizici u privrednim i vanprivrednim objektima i ustanovama - zaštita kritične infrastrukture), i za iste su izrađeni scenariji za najvjerovatniji neželjeni događaj, kao i za događaj sa najgorim mogućim posljedicama (**ukupno 51 scenario za pojedinačne rizike**), kao i **četiri multi rizika** (suše – šumski požari i požari na otvorenom prostoru, olujne vremenske nepogode – poplave, zemljotres – tehničko/tehnološke nesreće, klizišta – nesreće u drumskom i željezničkom saobraćaju (**ukupno 8 scenarija**)). Shodno, izrađenim scenarijima za pojedinačne rizike i za dva multirizika (olujne vremenske nepogode – poplave i klizišta – nesreće u drumskom i željezničkom saobraćaju), izrađene su mape rizika (**47 mapa za pojedinačne rizike i 6 mapa za multi rizike**) u digitalnom formatu.

✚ <https://media.gov.me/media/gov/2021/mup/nacionalna-procjena-rizika-elektronska-publikacija.pdf>

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

■ Veoma visok ■ Visok ■ Umjeren ■ Nizak

Grafički prikaz nivoa rizika za scenarije za pojedinačne rizike prepoznate u Procjeni rizika

- ✓ **Veoma visok:** epidemije – 2 scenarija, nuklearne nesreće – 1 scenario, pomorski saobraćaj – 1 scenario;
- ✓ **Visok:** zemljotres, suše, hladni talas, požar – 3 scenarija, radijacione nesreće – 1 scenario, Brezovik, vazdušni saobraćaj – 3 scenarija, pomorski saobraćaj;
- ✓ **Umjeren:** zemljotres, klizište, olujno vremenske nepogode – 2 scenarija, suše, hladni talas, poplave – 4 scenarija, požari – 3 scenarija, bolesti biljaka – 2 scenarija, bolesti životinja, TA Pljevlja – 2 scenarija, HA Piva – 2 scenarija, prekid u napajanju električnom energijom, Brezovik, vazdušni saobraćaj, željeznički saobraćaj, elektronska komunikaciona mreža;
- ✓ **Nizak:** klizišta, bolesti životinja, tehničko tehnološke nesreće – 2 scenarija, radijacione nesreće, prekid u napajanju električnom energijom, željeznički saobraćaj, drumski saobraćaj – 2 scenarija, elektronska komunikaciona mreža.

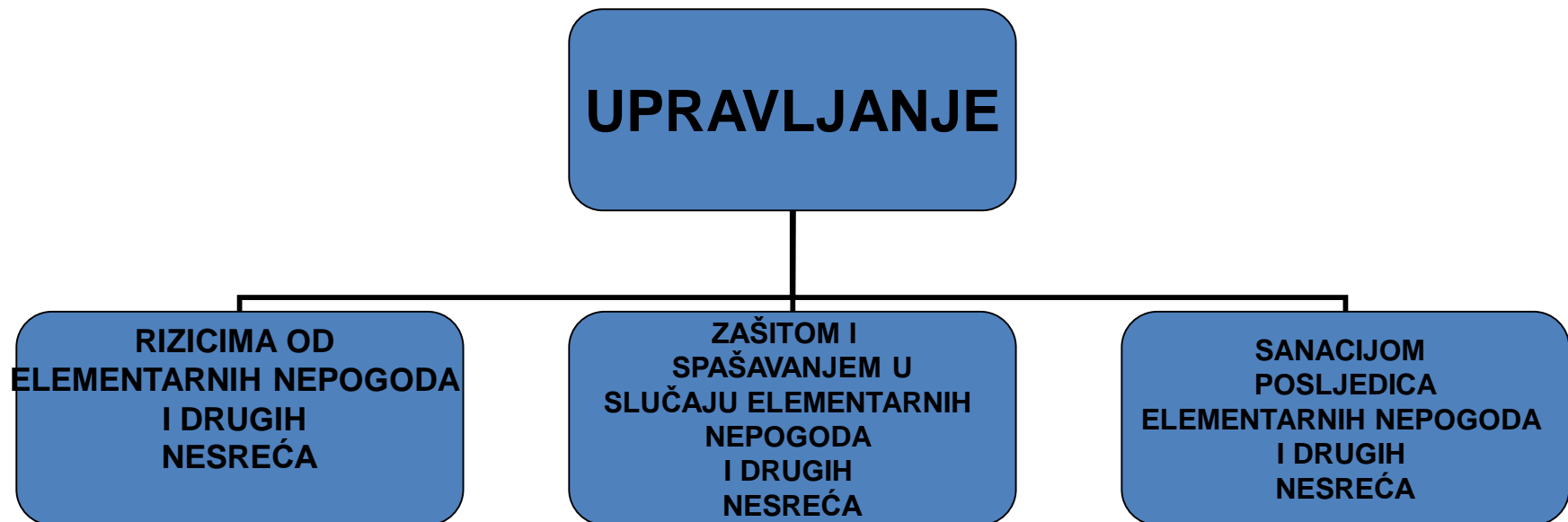
Grafički prikaz nivoa rizika u kojima se nalaze obrađivani multirizici

Niti jedan od multirizika koji su obrađivani u Procjeni rizika ne nalazi se u veoma visokoj zoni nivoa rizika (crvena boja).

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

ZAKONSKI OKVIR

- Aktivnosti zaštite i spašavanja su od javnog interesa i obuhvataju „skup mjera i radnji koje se preduzimaju u cilju otkrivanja i sprečavanja nastajanja opasnosti, kao i ublažavanja i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, radijacionih, hemijskih i bioloških kontaminacija, ratnog razaranja i terorizma, epidemija, epizootija, epifitotija i drugih nesreća koje mogu ugroziti ili ugrožavaju stanovništvo, materijalna dobra i životnu sredinu“ (član 1 Zakona o zaštiti i spašavanju, „Sl. list CG“, 13/07, 32/11, 54/16 i 146/21).
- Direktorat za zaštitu i spašavanje je osnovan 2007. godine kao organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova i zadužen je za:

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

Direktorat za zaštitu i spašavanje

■ Glavni zadaci Direktorata za zaštitu i spašavanje:

- ✚ koordinacija rada učesnika sistema zaštite i spašavanja u vezi organizacije, planiranja, pripreme i sprovođenja mjera i aktivnosti na smanjenju rizika od katastrofa;
- ✚ praćenje i analiziranje stanja u oblasti zaštite i spašavanja;
- ✚ osposobljavanje i usavršavanje pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica, kao i nadzor u pogledu funkcionisanja i opremanja operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje;
- ✚ obavještanje i uzbunjivanje građana u slučaju nastanka katastrofa, elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća;
- ✚ neprekidno prikupljanje, obrada i prenošenje podataka u vezi sa situacijom na ugroženim područjima preko Operativno-komunikacionog centra 112;
- ✚ organizovanje uklanjanja, deaktiviranja i uništavanja neeksplozivnih ubojnih sredstava;
- ✚ upravni poslovi u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih zakonom u oblasti zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, nabavke, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova; transporta i tranzita naoružanja, vojne opreme;
- ✚ traženje pomoći od drugih država i međunarodnih organa i organizacija u slučaju nastanka katastrofe, elementarne nepogode i druge nesreće itd.
- ✚ saradnja sa nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama i institucijama itd.

ZAKONSKI OKVIR

- ✚ **Zaštita i spašavanje sprovodi se na osnovu planova zaštite i spašavanja.**
- ✚ Planovi se izrađuju na osnovu dva pravilnika:
 - ✚ Pravilnik o sadržaju i metodologiji izrade, načinu usaglašavanja, ažuriranja i čuvanja elaborata o procjeni rizika na osnovu kojih se izrađuju planovi zaštite i spašavanja ("Službeni list CG", broj 31/17); i
 - ✚ Pravilnik o bližem sadržaju i metodologiji izrade, načinu usaglašavanja, ažuriranja i čuvanja planova zaštite i spašavanja ("Službeni list CG", broj 34/17).
- ✚ Planovi zaštite i spašavanja izrađuju se na osnovu elaborata o procjeni rizika.
- ✚ Elaborat o procjeni rizika sastavni je dio plana zaštite i spašavanja.
- ✚ ***Planovi zaštite i spašavanja su:***
 - ✚ nacionalni planovi zaštite i spašavanja,
 - ✚ opštinski planovi zaštite i spašavanja, i
 - ✚ planovi zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika (preduzetni planovi).

RUKOVOĐENJE I KOORDINIRANJE U OBLASTI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

■ U svrhu rukovođenja i koordiniranja aktivnostima zaštite i spašavanja formirani su sljedeći timovi:

- ✚ za teritoriju Crne Gore – **Koordinacioni tim za zaštitu i spašavanje;**
- ✚ za područje opštine – **opštinski timovi za zaštitu i spašavanje.**
- Vlada Crne Gore imenuje rukovodioca, pomoćnika rukovodioca i članove Koordinacionog tima za zaštitu i spašavanje, kao i članove **Operativnog štaba za zaštitu i spašavanje** čiji zadatak je koordinacija operativnim aktivnostima učesnika u zaštiti i spašavanju.
- Menadžment u sistemu zaštite i spašavanja dodatno je unaprijeđen legislativnim okvirom koji omogućava da se i **u privrednom društvu, drugom pravnom licu i kod preduzetnika može obrazovati tim za zaštitu i spašavanje**, koji rukovodi i koordinira u aktivnostima zaštite i spašavanja u skladu sa preduzetnim planom.

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

KOORDINACIONI TIM ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Koordinacioni tim čine:

- ✚ predsjednik Vlade, koji je rukovodilac tima;
- ✚ ministar nadležan za poslove zaštite i spašavanja, koji je zamjenik rukovodioca tima;
- ✚ članovi: ministri nadležni za vanjske poslove, poslove odbrane, zdravlja, rada i socijalnog staranja, održivog razvoja, turizma, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, saobraćaja, pomorstva; predstavnik Generalnog sekretarijata Vlade zadužen za odnose sa javnošću i predsjednik radnog tijela Vlade nadležnog za procjenu šteta od elementarnih nepogoda.
- ✚ Akt o imenovanju rukovodioca, zamjenika rukovodioca i članova Koordinacionog tima donosi Vlada.
- ✚ U radu Koordinacionog tima, po pozivu, mogu učestvovati starješine i predstavnici drugih državnih organa, ministarstava i drugih organa uprave, predstavnici drugih organizacija i institucija, kao i eksperti iz oblasti zaštite i spašavanja.
- ✚ Koordinacioni tim ima sekretara, koga imenuje i razrješava rukovodilac Koordinacionog tima.
- ✚ Sekretar Koordinacionog tima stara se o izvršavanju naredbi i zaključaka Koordinacionog tima

Koordinacioni tim:

- 1) rukovodi aktivnostima učesnika zaštite i spašavanja prilikom sprovođenja utvrđenih zadataka;
- 2) rukovodi sprovođenjem mjera za zaštitu i spašavanje i koordinira aktivnosti i postupanja za zaštitu i spašavanje;
- 3) prati stanje i organizaciju zaštite i spašavanja i predlaže mjere za njihovo poboljšanje za vrijeme trajanja rizika;
- 4) donosi naredbe i zaključke za sprovođenje mjera i aktivnosti za zaštitu i spašavanje, osim naredbi koje donosi Vlada;
- 5) podnosi Vladi izvještaj o preduzetim mjerama i aktivnostima u zaštiti i spašavanju;
- 6) vrši i druge poslove propisane zakonom.

OPERATIVNI ŠTAB ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

- **Operativno koordiniranje aktivnosti učesnika zaštite i spašavanja vrši Operativni štab.**
- Operativni štab čine:
 - ✚ rukovodilac i dva predstavnika organizacione jedinice Ministarstva nadležne za poslove zaštite i spašavanja;
 - ✚ starješina i jedan predstavnik organa uprave nadležnog za poslove policije;
 - ✚ načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore;
 - ✚ starješine organa uprave nadležnih za poslove carina, hidrometeorologije, seizmologije, voda, šuma, saobraćaja, veterinarske poslove, fitosanitarne poslove i poslove zaštite životne sredine; lica koja rukovode zdravstvenim ustanovama koje pružaju hitnu medicinsku pomoć, urgentnu medicinsku pomoć, kao i zdravstvenom ustanovom čija je djelatnost usmjerena na očuvanje i unapređenje zdravlja svih građana; predstavnik Crvenog krsta, kao i visoki rukovodni kadar organa državne uprave nadležnih za poslove šumarstva, vodoprivrede, zdravlja i vanjskih poslova.
- Članove Operativnog štaba imenuje Vlada.
- U radu Operativnog štaba, po pozivu, mogu učestvovati starješine i predstavnici drugih državnih organa, ministarstava i drugih organa uprave, predstavnici drugih organizacija i institucija, kao i eksperti iz oblasti zaštite i spašavanja.
- **Rad Operativnog štaba koordinira rukovodilac organizacione jedinice Ministarstva nadležne za poslove zaštite i spašavanja.**

OPERATIVNI ŠTAB ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

- 1) operativno koordinira rad učesnika zaštite i spašavanja;
 - 2) operativno koordinira sprovođenje mjera i aktivnosti i postupanja za zaštitu i spašavanje;
 - 3) koordinira izvršavanje naredbi i zaključaka Koordinacionog tima i Vlade;
 - 4) operativno koordinira angažovanje operativnih jedinica, upotrebu opreme i sredstava za zaštitu i spašavanje;
 - 5) koordinira aktivnosti saradnje u okviru programa civilne zaštite Evropske unije (Mehanizam civilne zaštite Evropske unije);
 - 6) saraduje sa tijelima susjednih država nadležnim za rukovođenje i koordiniranje u zaštiti i spašavanju;
 - 7) procjenjuje stepen ugroženosti i mogućnost nastanka vanrednog stanja;
 - 8) sprovodi druge radnje od značaja za operativno koordiniranje aktivnosti učesnika zaštite i spašavanja.
- ❖ **Operativni štab donosi poslovnik o radu kojim se bliže uređuju pitanja od značaja za rad Operativnog štaba.**

OPŠTINSKI TIM ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

■ Opštinski tim čine:

- ✚ predsjednik opštine, koji je rukovodilac tima;
- ✚ komandir službe zaštite, koji je zamjenik rukovodioca tima; i
- ✚ članovi: predstavnik organizacione jedinice Ministarstva nadležne za poslove zaštite i spašavanja, starješine organa lokalne uprave, odgovorna lica u privrednim društvima i drugim subjektima čija je djelatnost u vezi sa zaštitom i spašavanjem i predstavnik Crvenog krsta.
- ✚ Rukovodioca tima, zamjenika rukovodioca tima i članove Opštinskog tima imenuje predsjednik opštine.
- ✚ U radu Opštinskog tima, po pozivu, mogu učestvovati starješine i predstavnici drugih organa opštine, predstavnici drugih organizacija i institucija, kao i eksperti iz oblasti zaštite i spašavanja.

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

OPŠTINSKI TIM ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

■ *Opštinski tim:*

- 1) rukovodi aktivnostima učesnika zaštite i spašavanja na teritoriji opštine;
- 2) rukovodi i koordinira u sprovođenju mjera za zaštitu i spašavanje;
- 3) organizuje i koordinira akcije za zaštitu i spašavanje;
- 4) prati stanje i organizaciju zaštite i spašavanja u opštini i predlaže mjere za njihovo poboljšanje u oblasti organizacije, rukovođenja, koordiniranja, opremanja i druge mjere;
- 5) donosi naredbe i zaključke za sprovođenje mjera i aktivnosti za zaštitu i spašavanje, osim naredbi koje donosi opština (predsjednik opštine, kao rukovodilac Opštinskog tima, donosi Naredbu o preduzimanju preventivnih mjera zaštite od požara);
- 6) procjenjuje ugroženost od nastanka vanrednog stanja i o tome obavještava Operativni štab;
- 7) podnosi Koordinacionom timu izvještaj o preduzetim mjerama i aktivnostima u zaštiti i spašavanju;
- 8) saraduje sa opštinskim timovima susjednih opština;
- 9) vrši i druge poslove propisane zakonom.

❖ **Opštinski tim donosi poslovnik o radu kojim se bliže uređuju pitanja od značaja za rad Opštinskog tima.**

❖ U slučaju neposredne prijetnje od rizika ili za vrijeme rizika na području opštine, Opštinski tim dužan je da angažuje sve ljudske i materijalne resurse sa područja te opštine, u skladu sa opštinskim planom.

❖ U slučaju kad se angažovanjem ljudskih i materijalnih resursa ne može otkloniti rizik na području opštine, Operativni štab je dužan da na zahtjev Opštinskog tima pruži odgovarajuću pomoć opštini.

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

- **Rana najava** događaja do kojih može doći je ključna za uspješno rukovođenje i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja.
- Zbog toga je i u zakonu prepoznata potreba za pružanje informacija, od strane nadležnog organa za hidrometeorološke poslove, o nastupanju eksternih meteoroloških i hidroloških situacija i pružanje logističke podrške u toku ekstremne situacije za potrebe planiranje akcija i donošenje raznih odluka.
- Takođe, obavezu dostavljanja raspoloživih podataka i informacija o stanju voda i atmosfere, prikupljenih u zoni i u vrijeme dejstva pojava koje prouzrokuju nepogode i accidente imaju privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju meteorološka i hidrološka mjerenja i osmatranja, koje verifikuje i potvrđuje njihovu validnost, nadležni organ uprave za hidrometeorološke poslove.
- Centralizovano prikupljanje informacija i podataka o svim vrstama rizika koji mogu ugroziti ljude, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu, te njihova obrada obavlja se u **Operativno komunikacionom centru 112**, koji ima obavezu daljeg obavješavanja državnih organa, organa državne uprave i organa opštine, privrednih društava, drugih pravnih lica, preduzetnika i građana radi preuzimanja preventivnih i operativnih aktivnosti, a po potrebi i njihovo uzbunjivanje omogućava izbjegavanje posljedica ili njihovo značajno smanjenje.

Operativne jedinice za zaštitu i spašavanje

■ Aktivnosti zaštite i spašavanja sprovode sljedeće operativne jedinice za zaštitu i spašavanje:

- jedinice za zaštitu i spašavanje opština (vatrogasne jedinice, jedinice za pružanje pomoći ugroženom i nastradalom stanovništvu i druge jedinice za zaštitu i spašavanje), organizovane kao opštinske službe za zaštitu i spašavanje;
- specijalističke jedinice za zaštitu i spašavanje;
- dobrovoljne jedinice za zaštitu i spašavanje;
- jedinice za zaštitu i spašavanje privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika;
- jedinice civilne zaštite i
- jedinica za gašenje požara iz vazduha.

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

- Pored resursa operativnih jedinica, sistem zaštite i spašavanja u Crnoj Gori se oslanja na ljudske i materijalne resurse državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, kompanija, preduzetnika i drugih pravnih lica i pojedinaca, s obzirom na to da se u slučaju katastrofa i velikih nesreća svi navedeni subjekti stavljaju u funkciju zaštite i spašavanja. Od naročitog značaja su resursi Vojske Crne Gore i Uprave policije koji predano razvijaju kapacitete za pružanje pomoći u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća.
- **GLAVNA MINISTARSTVA I AGENCIJE UKLJUČENE U ZAŠTITU I SPAŠAVANJE NA DRŽAVNOM NIVOU:**
 - MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 - MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
 - UPRAVA ZA VODE
 - ZAVOD ZA HIDROMETEOROLOGIJU I SEIZMOLOGIJU
 - MINISTARSTVO ZDRAVLJA
 - INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE
 - MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
 - UPRAVA POLICIJE
 - MINISTARSTVO ODBRANE
 -

PRAVA I OBAVEZE ORGANA OPŠTINE

- U ostvarivanju prava i obaveza opštine u oblasti zaštite i spašavanja, skupština opštine:
 - donosi opštinske planove;
 - donosi program razvoja sistema zaštite i spašavanja na svojoj teritoriji;
 - utvrđuje način finansiranja sistema zaštite i spašavanja na svojoj teritoriji;
 - najmanje jednom godišnje, razmatra stanje sistema zaštite i spašavanja u opštini;
 - donosi odluku o određivanju lokacije za uništavanje neeksploziranih ubojnih sredstava, po pribavljenom mišljenju Ministarstva unutrašnjih poslova;
 - odlučuje o visini sredstava iz budžeta opštine za naknadu štete prouzrokovane rizikom;
 - vrši i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom.

PRAVA I OBAVEZE ORGANA OPŠTINE

- U ostvarivanju prava i obaveza opštine u oblasti zaštite i spašavanja, predsjednik opštine:
 - organizuje i oprema službu zaštite i spašavanja;
 - određuje, na osnovu procjene opasnosti od nastanka elementarne nepogode, tehničko-tehnološke ili druge nesreće, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike koji su u obavezi da organizuju preduzetne jedinice, uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova;
 - donosi naredbu o evakuaciji stanovništva sa jednog na drugi dio teritorije opštine;
 - utvrđuje visinu štete nastale od posljedica elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće i, u roku od 30 dana od dana njihovog prestanka, dostavlja izvještaj Vladi o procijenjenim štetama i nastalim posljedicama.
- ❖ Poslove inspekcijskog nadzora na području opštine vrši **opštinski inspektor za zaštitu i spašavanje** koji pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor ima obavezu da kontroliše sprovođenje Naredbe o preduzimanju preventivnih mjera zaštite od požara.

BILATERALNA, REGIONALNA I MEĐUNARODNA SARADNJA

- Crna Gora je zaključila **bilateralne sporazume** o saradnji u oblasti zaštite od prirodnih i civilizacijskih katastrofa sa sljedećim zemljama: *Republikom Grčkom, Republikom Slovačkom, Ukrajinom, Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom, Republikom Sjevernom Makedonijom, Republikom Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Albanijom, Republikom Turskom, Republikom Azerbejdžanom i Republikom Bugarskom.*
- **Memorandumu o saradnji** u oblasti zaštite od prirodnih i civilizacijskih katastrofa potpisani su između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i nadležnih institucija iz **Republike Italije, Ruske Federacije i Republike Jermenije.**

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

BILATERALNA, REGIONALNA I MEĐUNARODNA SARADNJA

■ Crna Gora je članica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu – zvanično od 21. aprila 2015. godine.

- saradnja sa Generalnim direktoratom Evropske komisije za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći (DG ECHO);
- saradnja i komunikacija sa Centrom za koordinaciju odgovora na vanredne situacije (ERCC);
- učestvovanje na sastancima, kursevima, razmjenama eksperata, štabnim i terenskim vježbama i drugim vidovima saradnje;
- pružanje pomoći u slučaju prirodnih i drugih nesreća (2010. i 2011. – poplave, 2017. – šumski požari, 2020. i 2021. – COVID-19).
 - Primjer pružanja pomoći radi saniranja posljedica katastrofa: pomoć koju je pružila Vlada Crne Gore Vladi Republike Albanije radi saniranja posljedica zemljotresa, 30. septembra 2019. godine i u periodu od 27. do 29. novembra 2019. godine – **Tim za traganje i spašavanje iz ruševina sa 24 člana (18 vatrogasaca-spasilaca i 6 predstavnika Direktorata za vanredne situacije) pružio je pomoć stanovnicima Drača, u periodu od 27. do 29. novembra 2019. godine.** Republici Albaniji je Crna Gora pružila pomoć i 2015. i 2017. godine radi saniranja posljedica poplava.

■ Crna Gora je članica NATO-a od 5. juna 2017. godine.

- učestvovanje na sastancima okviru Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama – CEPC i Grupe za civilnu zaštitu u okviru CEPC-a, terenskim vježbama i drugim vidovima saradnje;
- saradnja sa Euro-atlantskim centrom za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC);
- pružanje pomoći u slučaju prirodnih i drugih nesreća (2010. i 2011. – poplave, 2012. – ekstremne-meteorološke pojave, 2017. – šumski požari, 2020. i 2021. – COVID-19).

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

BILATERALNA, REGIONALNA I MEĐUNARODNA SARADNJA

■ Uspostavljena saradnja sa relevantnim međunarodnim institucijama, kao što su: **Međunarodna organizacija Crvenog krsta, Svjetska zdravstvena organizacija, Svjetska meteorološka organizacija, UN – tijela za sprečavanje i umanjivanje posljedica katastrofa (UNDRR, UNDP, UNICEF, UNOCHA itd), Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA), Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE), njemačka agencija za međunarodnu saradnju (GIZ) i dr.**

■ UNDP-a, UNICEF-a, OSCE, GIZ-a i druge međunarodne organizacije finansirali su projekte preko kojih je Direktorat za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova realizovao veliki broj aktivnosti koje su se odnosile, prije svega, na izradu planske dokumentacije i sprovođenje kampanja za podizanje svijesti kako bi se građanima i djeci pružile informacije i smjernice kako treba da se ponašaju prije, u toku i nakon neke elementarne (prirodne) i tehničko-tehnološke nesreće itd.

■ Saradnja sa japanskom agencijom za međunarodnu saradnju – JICA: Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

■ **Inicijativa za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE)** – uspostavljena radi jačanja regionalne saradnje i poboljšanja kapaciteta za pripremljenost i prevenciju katastrofa u zemljama regiona jugoistočne Evrope. Aktivno učestvovanje u svim aktivnostima u okviru Inicijative.

■ JERU projekat

Prekogranični projekti:

- IPA projekat „Prekogranična zaštita i spašavanje od poplava“, IPA CBC MNE-SRB (realizovan: 2012-2014)
- IPA projekat „Prekogranična zaštita od požara“ , IPA CBC MNE-BIH (realizovan: 2014-2016)
- IPA projekat „Nepogode ne poznaju granice“, IPA CBC MNE-ALB 2014-2020 (2018-2020)
- Projekat 3 WATCH OUT – Trilateralni model civilne zaštite: Putevi, instrumenti i izazovi za našu bezbjednost, IPA INTERREG CBC IT-AL-MNE (2018-2021)
- Projekat BE READY, IPA INTERREG CBC IT-AL-MNE (2019-2023) – tematski projekat
- Projekat SAFE TOGETHER, IPA INTERREG CBC CRO-BIH-MNE (2020-2022)

IPA Višekorisnički programi – IPA CP I i II, IPA FLOODS, IPA DRAM (2016-2019), IPA FF (2020-2023)

■ Projekat V-IOLA, Program EU – AID VOLUNTEERS (2018-2019)

NATO projekti

- NATO SPS „Poboljšanje kapaciteta na polju pronalaženja, transporta i uništavanja NUS-a“ (2014-2017)
- NATO SPS „Pilot projekat civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama (ARCECP)“ (2016-2021)

■ Projekat „Jačanje kapaciteta za prvi odgovor u CBRN-u i regionalna saradnja zemalja jugoistočne Evrope južnog Kavkaza, Moldavije i Ukrajine“- završio sa realizacijom u maju 2018. godine...

SISTEM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U CRNOJ GORI

REALIZOVANI PROJEKTI U OKVIRU MEHANIZMA UNIJE ZA CIVILNU ZAŠTITU:

- ✚ Projekat NEIFLEX „Vježba spašavanja od poplava u sjeverno-istočnom dijelu Italije“ (2016-2018)
- ✚ Projektat SVAROG 2017 – Štabna vatrogasna vježba (2017-2018)
- ✚ Projekat ADRIATIC 2018 – Terenska vježba civilne zaštite na temu reagovanja u slučaju zagađenja mora (2017-2018)
- ✚ Projekat DIRECT – Budimo otporni na nepogode (2017-2019)
- ✚ Višekorisnički IPA program koji se odnosi na procjenu rizika od katastrofa i mapiranje – IPA DRAM (2016-2019)
- ✚ EU MNE ModEX 2019 vježba (u okviru LOT 2 dijela poziva za ciklus vježbi za period 2018-2019) – Nikšić i Danilovgrad (14-17. maj 2019);
https://www.youtube.com/watch?v=D718X6xb_o
- ✚ Podška EU izradi Procjene rizika od katastrofa Crne Gore (2020-2021), u okviru Poziva za pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)
- ✚ Projekat „L2BR – Naučimo da budemo otporni
- ✚ Projekat BALANCE – Upravljanje zemljotresima većih razmjera na zapadnom Balkanu kroz zajedničke aktivnosti; **BALANCE 2022 međunarodna terenska vježba:**
<https://youtu.be/fcxYD9d73Ts>

PROJEKTI KOJI SE REALIZUJU U OKVIRU MEHANIZMA UNIJE ZA CIVILNU ZAŠTITU:

- + Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF (2020-2023)
- + Projekat X-STOCK – Poboljšanje prekogranične pripremljenosti kroz zajedničko upravljanje zalihama u Jugoistočnoj Evropi
- + Projekat HOPE – Kompleksno upravljanje zemljotresima u osjetljivim područjima Južnog Kavkaza kroz efikasno planiranje, reagovanje i zajedničke operacije
- + Projekat SEE ME – Podrška osobama sa posebnim potrebama
- + Procjena sposobnosti upravljanja rizicima – TRACK 1

ZAKLJUČCI

- ✚ Dalje sprovođenje mjera i aktivnosti iz **Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2022-2023;**
- ✚ Izrada **Procjene sposobnosti upravljanja rizicima – rok 2023;**
- ✚ Izrada **nove Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2024-2030;**
- ✚ Dalja izrada / ažuriranje **planske dokumentacije na svim nivoima;**
- ✚ Jačanje **sposobnosti sistema za rano upozoravanje;**
- ✚ Nastavak **stručnog osposobljavanja i usavršavanja učesnika zaštite i spašavanja;**
- ✚ Jačanje **administrativnih i tehničkih kapaciteta, finansiranje sistema;**
- ✚ Dalje unapređenje **prekogranične i regionalne saradnje u oblasti zaštite i spašavanja**
- ✚ Nastaviti sa implementacijom **projekata i programa.....**

HVALA NA PAŽNJI!